

IX N D E I X.

situs impossibilitas. disp. 271. n. 1. & 2
 Limita tamen, & declara multis modis. ibid. n. 2. & 4
 Promissio rei, quae est in spe, dicitur habere tacitam conditionem, si exiterit, vel percipietur, & ob id valida est, disput. 269. n. 1
 Promissio, seu clausula non reuocandi donationem causa mortis, in qua parte instrumenti adiungi possit, ut donatione irrevocabilis fuit. disp. 287. n. 6
 Promissio, seu doatio acceptata per notarium stipulacione nomine absens, an retocari possit per promittentem antequam ratificatio sequitur. disp. 264. n. 9
 Et quid in Lusitania seruitur. ibid. n. 10
 Promissio, seu stipulatio de facto alieno, nullius est valoris. disp. 268. n. 6
 Limita tamen esse de iure Castellæ, & de aequitate canonica. ibid. n. 8
 Item fecus esse in aliquibus casibus, de iure communia. ibi. n. 9
 Promissio, seu stipulatio inutila est, quando promissor de re vna intellexit, et is qui petit de alia, et qui re. d. 270. n. 7
 Declara tamen nu. seq. & quid in foro conscientia. n. 9
 Idem in regno Castellæ dicendum. ibid. num. 10
 Promissio simplex ex iustitia non semper obligat sub mortali. disput. 262. n. 11
 Promissio, vel pactum contra bonos mores vel quæ inducit ad peccandum, nulla est ipso iure. disput. 271. n. 5. plene tamen declarata, vt nu. seq.
 Promissionem simplicem non patere naturalem obligacionem, ante quam acceptetur, ex quo iure proueniat. disp. 323. n. 12. & 13
 Et quid de iure Castellæ. ibid. num. 14. & 15
 Promissionem, vt quis teneatur implere, quid sit necesse. disp. 227. n. 2
 Promissiones, aut pacta iure tantum humano nulla, iumento confirmata, quando valeant. disp. 271. n. 8
 Promissiones, & stipulationes eorum qui non habent rationis vim, inutila sunt. disp. 267. n. 1
 Idem in his, qui habent rationis vim, sed non sint deliberatae. ibid. n. 2
 Promissiones externæ ex defectu plenè deliberationis, quare non obligant. disp. 267. n. 4
 Promissionis acceptatio triplex. disp. 263. num. 16
 Promissionis appellatione, quando quis in præteritum, vel in futurum aliquid remittit, quid veniat. disp. 271. n. 11
 Promissionis violatio quando non sit ex suo genere mortale peccatum, vt neque qui promisit, cogi possit. d. 262. n. 8
 Promissionis genera duo. disp. 262. n. 2
 Promittens, de iure Castellæ, si intendit se absenti obligare, non potest promissionem reuocari. disp. 264. n. 18
 Promittens ducere aliquam mulierem in uxorem, si ante matrimonium contractum illa fornicetur, non tenetur eas ducere. disp. 272. n. 4
 Amplius idem esse, si ante matrimonium fieret leptola, vel paralitica, aut aliud turpis accideret, ei ibidem n. 5
 Declara, vt ibid.
 Promittens sine caula, quando donare presumuntur. disput. 257. n. 8
 Propositum a promissione quomodo distinguatur. disput. 262. n. 1
 Proprietario non permittitur mutare formam rei ususfructus, etiam si meliorum illam efficiat. disp. 457. n. 5
 Proprietarius accipiens a nouo emphyteuta pensione, censetur consensisse in contractu, & liberasse primum emphyteutam a pena commissi. disp. 459. n. 20
 Intellige tamen, vt ibid.
 Proprietarius an teneatur tenuare emphyteusim successori ultimi emphyteutæ, intra tempus debitum petenti, etiam si illam alteri concesserit, & sic re non integra. disput. 484. n. 7
 Proprietarius, an teneatur reuocare emphyteusim successori ultimi emphyteutæ, propter meliorationes in re emphyteutica factas. disp. 484. n. 13
 Proprietarius emensa secundo emphyteuta jus emphyteu-

ticum tenetur soluere primo emphyteuta incrementum pensionis. disp. 471. n. 9
 Proprietarius, emphyteusi ad longum tempus finita non censes, per cuius patientia protogasse tacito cōlēnsu contrātū, in forma emphyteuti contractus. disp. 498. n. 11
 Idem dicendum, vt nec per annum censetur tacta prorogatio. ibid. n. 11
 Proprietarius finita emphyteusi, quibus personis, & casib. regnante emphyteusim teneatur. disp. 484. n. 3
 Et quid in emphyteusi ecclesiastica. ibid. n. 4. & 8
 Intellige, vt nu. 6
 Contrarium tamen vide. n. 9. contra communem.
 Proprietarius non exequens penam commissi aduersus emphyteutam, an poterit hoc facere aduersus eius hæres. disp. 453. n. 19
 Proprietarius potens sibi edi instrumentum emphyteusis ab emphyteuta, tenetur de calunia iurare. disp. 449. n. 4
 Proprietarius quando solvere teneatur melioramenta, & quando non. disp. 463. n. 16
 Proprietarius quomodo non teneatur computare fructus pignoris in sortem pro mutuo a feudatario, aut emphyteutica acceptos. disp. 323. n. 11. & quare. n. 3
 Proprietarius recipiens ab emphyteuta pensiones debitas, an censetur ille remittere caducitatem. disp. 453. n. 7
 Protogatio locationis ex tacito vtriusque partis cōfensus, & cum haberetiam in predijs communitatibus, ac reipublica. disp. 498. n. 14
 Fallit in rebus mobilibus, vel se mouentibus. ibid. n. 15
 Protogatio locationis tacito cōfensus in predijs rusticis, qua re cōfatur facta per annū, & in urbani solum quoq; alter cōtrahensū discedere velita contra. d. 498. n. 17
 Perrogatio tacita locationis quomodo intelligatur facta. disp. 498. n. 16
 Proxeneta vel alius intermedium, vendens r̄m maiori pretio, quam ei in positum fuerat, au possit sibi illud incrementum retinere. disput. 62. n. 1
 Proxeneta vñiorum an, & quando ad restituionem teneantur. disp. 331. n. 10
 Pupillus in re cōpia ex sua pecunia, præfertur anteriorib. creditoribus etiam expressam hypothecam habentibus. disp. 537. n. 6
 Pupillus pro quibus expensis teneatur tutori actione negotiorum gestorum. disp. 155. n. 2
 Pupillus teneat actione depositi, & quantum ex re deposita locupletior fuerit effectus: iudic. & de dolo si sit dolus capax. disp. 525. n. 2

Q

Qvantitas in contractu tribus modis exprimi potest. disp. 367. n. 3

Ratiobabilio retrotrahitur ad tempus, quo celebratus fuit contractus. disput. 337. n. 20
 Reconvenit quid & quando competat. disp. 560. n. 4
 Rectores locorum efficere debent, vt necessaria iusto vendantur pretio. disp. 365. n. 3
 Reditus omnes mensē episcopalis, ac capitularis in Conchē si episcopatu, in quibus consistant. disp. 501. n. 1
 Regalis argenteus quid, & eius valor. disp. 400. n. 13
 Regula iuris, qui prior in tempore, potior in iure, quanto intelligatur. disp. 369. n. 2
 Regula, quod resoluti ure dannis, resoluti ius accipientis, quo causa habeat locum. disp. 491. n. 4
 Reiplures debendi proprii, qui dicantur, disp. 542. n. 5
 Et quid modo conuenit possunt a creditore. ibid. n. 6
 Et quid de iure Authenticorum. ibi. n. 7
 Erat in regno Castellæ, & Lusitania obseruetur tale prilegium, & ius Authenticorum. ibid. n. 8. & 9
 Rei plures debendi, seu promittendi, quando in solidū conueniri possunt, & quando pro parte. disp. 542. n. 3. & 10
 Vñque

vires naturæ, divina gratia assistentia infallibilis est, cum sic faciens vitet impedimentum, nempe peccatum.

Verum hoc testimonium non favet Molina, quia D. Thomas ibi loquitur de libero arbitrio, prout erat in homine integro, non vero prout est in homine lapsi, ut ibidem notat Ferrarensis, & constat ex capite immediatè sequenti, ubi sic habet: *Quod dictum est in potestate liberi arbitrii esse ne impedimentum gratia preset, competit his quibus naturalis potestas integras fuerit.* Potrò hoc non est intelligendum de homine integro integritate pure naturali (in hac enim non fuit de facto creatus, nec si in illa conderetur, ei offeretur gratia supernaturalis, cum hac oblatio elevationem hominis ad ordinem supernaturalem supponat) sed de homine integro integritate iustitiae originalis, qua partem inferiorem superiori subjiciebat, & hanc Deo, ne dum ut auctori naturæ, sed etiam ut auctori gratiae. Ita Ferrarensis ibidem, ubi sic habet: *Per naturalem potentiam intelligi S. Thomas liberi arbitrii potentiam, qua etiam voluntas dicitur, nullo peccato, nullaque inordinatio ne viatam, sicut erat in primo parente antequam peccaret.*

19. Ex his intelliges, nec etiam dispositione negativa posse quempiam ex proprijs viribus se ad gratiam disponere. Nam tunc potest aliquis se negativè disponere, quando potest ex proprijs omnne impedimentum formæ excludere: At homo ex proprijs viribus non potest vitare omne peccatum mortale, per quod ponitur sufficiens impedimentum ad gratiam: Ergo nec potest se negativè ad primam gratiam auxiliante disponere. Unde D. Thomas ad Hebreos 12. lec. 3. ait: *Hoc ipsum quod aliquis non ponit obstatum gratia, est ex gratia Dei.*

CAPUT IX.

De necessitate gratiae ad perseverantiam finali.

1. **P**Erseverantia potest sumi duplicitate: Primo pro continuatione in gratia longo tempore, abstrahendo ab hoc quod continetur usque ad mortem. Secundo pro perseverantia in gratia, usque ad finem vita inclusivæ, seu pro conjunctione gratiae cum morte, quæ perseverantia finalis appellatur. De perseverantia primo modo sumpta egimus supra cap. 6. ubi ostendimus hominem justum, ut diu abstineat à peccatis mortalibus, & in bonis operibus perseveret, præter gratiam habitualem, indigere auxilio speciali. Unde superest nobis hic agendum de perseverantia finali, quæ sola (ut ait Augustinus) informat meritum, remunerat currentem, coronat pugnantem, & ad portum conducti navigantem. *Hac sola* (addit Bernardus) aeternitatis quandam speciem pra se fert: *sola est cui aeternitas redditur, vel que aeternitati hominem reddit.* In hujus rei symbolum olim Deo offerebantur, non tantum primitia, sed etiam decimæ, quia ab ipso non tantum est inchoatio bonorum operum, per primitias significata, sed etiam perseverantia in eis designata per decimas. In ejusdem rei typi (inquit Gregorius Magnus lib. 1. moral. cap. 20.) *Ioseph qui inter fratres iustus perseverasse dicitur usque in finem, solus talarem tunicam habuisse perhibe-*

Pars II.

*tur, nam quid est talaris tunica, nisi actio consummatæ? Quasi protensa tunica talum corporis operit, cum bona actio ante Dei oculos, nos usque ad vita terminum regit. Hinc est quod per Moysen caput & caudam hostie offerre precipit, ut videlicet omne bonum quod incipimus, etiam perseveranti animo compleamus. Hinc concludit Bernardus, & prudenter nos admonet, ut constanter in bono perseveremus: *Tene (inquit) quod tenes, hostiæ caudam junge capiti, & tunicam Dei gratia jam polmitam, cura facere & talarem; quoniam capissi nihil proderit, si quod absit, perseverare non contigerit.**

S. I.

Perseverantia finalis est donum Dei speciale, à gratia habituali, & communib. auxiliis distinctum, & consistens in conjunctione gratiae cum morte, ex efficacia glorificationis intentione imperata.

2. Prima pars hujus assertio colligitur ex Tridentino scilicet 6. can. 6. ubi perseverantiam finali, magnum Dei donum appellat, post Augustinum de bono perseverare. cap. 2. ubi pariter ait, ipsam perseverantiam magnum Dei esse donum quo cetera ejus dona conservantur. Quibus verbis hujus doni magnitudinem declarat, illudque proinde à gratia habituali, & communib. auxiliis esse distinctum, aperte significant.

3. Eadem veritas duplicitate fundamentali probari potest. Prima est: *Gratia habitualis datur pluribus, cum auxiliis communib. ei annexis, ad bene operandum, & persistendum in bono, etiam per longum tempus, qui tamen finaliter non perseverant, ut experientia satis constat: Ergo perseverantia finalis est donum speciale, à gratia habituali, & auxiliis ordinariis eam concomitantibus distinctum.*

4. Nec valet si dicas cum Molina, & alijs Recentioribus, dari omnibus gratiam & auxilia sufficientia, quibus possint usque ad mortem perseverare, sed quosdam bene ijs uti, & quosdam male, & id eos perseverare, non vero istos, ac proinde auctu perseverare non esse donum à gratia & auxiliis ex parte Dei distinctum. Non valet inquam: Primò quia haec responsio aperte repugnat doctrina Augustini lib. de corrupt. & gratia cap. 12. ubi sic ait: *Tanum quippe Spiritu Sancto accenditur voluntas eorum (scilicet Sanctorum) ut id potest quia sic volunt, ideo sic volunt, quia Deus operatur ut velint. Nam si in tanta infirmitate vita huius, ipsis relinqueretur voluntas, ut in adjutorio Dei, sine quo perseverare non possent, manerent si vellent, nec Deus in eis operaretur ut vellent; inter tot & tantas tentationes infirmitate sua voluntas ipsa succumbet, & id perseverare non possent, quia deficietes infirmitate voluntatis ut possent. Subventum est igitur infirmitati voluntatis humana, ut divina gratia indeclinabiliter, & insuperabiliter ageretur; & ideo quoniam infirma, non tamen deficeret, neque adversitate aliqua vinceretur.* Quibus verbis S. Pater aperte docet, ad actu perseverandum in bono, supposito etiam auxilio sufficienti, sine quo non potest aliquis perseverare, adhuc requiri aliud auxilium efficax quo infallibiliter auctetur voluntas, & perseverantia ipsa de facto donetur, & quo Sancti & electi, non nisi perseverantes sint. Quam doctrinam ita agrè ferebant Massilienses, ut dicerent ex ea homines in quandam desperationem adduci, ut testatur Hilarius Arelatensis in epistola ad Augustinum his verbis:

Moleste

TRACTATUS SEPTIMUS.

172

Moleste ferunt ita dividi gratiam, que vel tunc primo homini data est, vel nunc omnibus datur, ut ille accepit perseverantiam, non quā fieret ut perseveraret, sed sine qua per liberum arbitrium perseverare non posset; nunc vero Sanctis in regnum per gratiam praedestinatis, non tale adiutorium perseverantia datur, sed tale ut eis perseverantia ipsa donetur; non solum ut sine isto dono perseverantes esse non possint, verum etiam ut per hoc donum non nisi perseverantes sint. His verbis Sanctitatis tua ita moveruntur, ut dicant quandam desperationem hominibus exhiberi.

5. Secundū ex predicta response & doctrina Moliae, plura sequuntur absurdū & inconvenientia: nam si donum perseverantie subiecitur libero arbitrio, & ab eo quantum ad efficaciam & usum dependeret, sequeretur primō quod illi qui perseverant, se ab alijs non perseverantibus discernerent per aliquid sibi propriū, nūmītum per bonum usum liberi arbitrij, determinantis & applicantis gratiam, contra illud. 1. ad Corinth. 4. Quis enim te dissernit? Unde sua perseverantia possent adversus alios inflari, quasi eam non acceperint à Deo, sed sibi donasent, contra id quod ibidem subdit: Quid habes quod non acceperisti, si autem acceperisti, quid gloriaris quasi non acceperis? Sequeretur etiam, Deum per gratiam dare nobis solum posse perseverare, ipsum autem perseverare esse à libero arbitrio, subindeque illud quod est minus bonum & perfectum tribui Deo, & gratiae; illud vero quod est majus & perfectius, nobis, & libero nostro arbitrio, quod in Pelagianis Augustinus saepē reprehendit. Item sequeretur; iustos non debere à Deo perire actualēm perseverantiam, nec pro ea ipso gratias agere, quia ut ait idem Augustinus epist. 107. Profsus non oramus Deum, sed orare fingimus si nos ipsos, non illum credimus facere quod oramus. Profsus non agimus gratias Deo, sed agere fingimus. Si unde illi gratias agimus, ipsum facere non putamus. Hoc autem absurdissimum esse constat ex eodem S. Doctore, qui libro de bono perseverantie, à capite secundo usque ad sextum, ex D. Cypriano ostendit, in omni petitione orationis dominicae (preterquam in illa, Dime nobis debita nostra.) perseverantie donum à Deo postulari. Denū ex eadem response sequeretur, praedestinationem esse incertam & fallibilem, utpote innixam medio fallibili, nūmītum perseverantie dono, quod non potest esse firmum & stabile, si ejus efficacia baculo arundineo, hoc est cause mobilis & defectibiles, nūmītum voluntati humana, innitatur. Unde Tridentinum sess. 6. cap. 13. hujus doni infallibilitatem & efficaciam refert, non in Dei praeſcientiam, explorantem futurum nostra voluntatis consensum, sed in divinam omnipotentiam, facientem quod homo liberē & infallibiliter consentiat. Ait enim initio illius capit. quod est de perseverantie munere, tale donum aliunde haberi non posse, nisi ab eo qui patens est, eum qui stat facere ut perseveranter flet, & eum qui cadit resituere. Similiter Augustinus de corrept. & gratia cap. 8. manifeste docet, perseverantia donum à libero arbitrio independens esse, & tamen liberam voluntatem donare, ait enim: Si ad liberum arbitrium hominis pertinere dicas ut perseveret in bono quisquam, vel non perseveret, non Deo donante si perseveret, sed humana voluntate faciente, quid molitus es contra verba dicens: Rogavi pro te Petru ut non deficiat fides tua? An audēs dicere, etiam rogane Christi ne deficeret fides Petri, defecturam fuisse. si Petrus eam deficeret volueret, quasi alius Petrus ullo modo vellat quam pro illo Christus roga-

set ut vellat? Nam quis ignorat tunc fuisse peritram fidem Petri, si ea qua fidelis erat voluntas ipsa deficeret, & permanenter futuram, si eadem maneret? Sed quia preparatur voluntas a Domino, ideo pro illo non posset esse inanis oratio. En quomodo S. Doctoꝝ recurrit ad præparationem Dei, non vero ad eum præſcientiam, ut ostendat infallibilem Petri in fide perseverantiam.

6. Secunda ratio fundamentalis, quā prima pars nostra assertioꝝ probatur, potest sic formari: Effectus providentie specialis habens infallibilem connexionem cum gloria, est specialissimum Dei donum, à gratia habituali, & communibus auxiliis ipsi adjunctis, distinctum; cū ea ut sic non sint effectus providentie specialis, sed generalis, pertinentis ad ordinem supernaturalem, utpote communia reprobis & prædestinationis: Sed perseverantia finalis est effectus specialissimus & præcipuus prædestinationis, quā est providentia specialis ordinis supernaturalis, & habet infallibilem connexionem cum gloria; ut enim egregie ait Augustinus lib. de cognitione verae vita: Ad summum bonum justi quadam catena trahuntur, qua de virtutibus hoc modo connectitur: in primis fides animam quasi quidam circulus complectitur, fides spe nutritur, spe dilectione tenetur, dilectio operatione exploratur, operatio ad summum bonum intentione trahitur, intentio boni perseverantie clauditur, perseverantia Deus fons omnium bonorum datur: Ergo perseverantia finalis est speciale Dei donum, à gratia habituali & communibus auxiliis distinctum.

Quod vero tale donum consistat formaliter in coniunctione gratiae cum morte, ex efficaci glorificationis intentione imperata, ut dicitur in secunda parte nostra assertioꝝ, sic ostenditur: In eo formaliter situm est donum perseverantie, quo perseverantes à non perseverantibus distinguuntur: Atqui non distinguuntur in alio, antecedenter ad affectionem gloria, quā in eo quod talis est divina providentie dispositio circa ipsos, ut debeat mori in gratia, cū alij interdum plus habeant gratiae & donorum Dei in hac vita: Ergo donum perseverantie finalis consistit formaliter in speciali Dei dispositione, quā gratia cum morte conjugatur, ex efficaci glorificationis intentione imperata.

7. Ex hoc intelliges primō, donum perseverantie finalis esse distinctum ab eo quod requiritur ad diu perseverandum in bono; illud enim est effectus proprius prædestinationis, & solis prædestinationis conceditur; istud vero non est effectus prædestinationis, sed providentie generalis ordinis supernaturalis, & datur etiam reprobis. Unde Araucanicum can. 10. videretur ea distingui, cū ait: Sanctis implorandum esse auxilium Dei, ut ad finem bonum pervenire, vel in bono possint opere perdire.

8. Intelliges secundū, donum perseverantie finalis differre à dono confirmationis in gratia: illud enim est commune omnibus prædestinatis, istud specialissimum, quod Deus non nisi B. Virginis, Apostolis, & alijs paucissimis concessit; illud non tollit, nec ligat potentiam peccandi, sed solum facit quod homo non peccet mortaliter usque ad finem vitæ & infallibiliter moriatur in gratia, quamvis absolute peccare possit: Istud vero dat non posse peccare mortaliter, aut venialiter, juxta modum quo datur; quidam enim ita confirmantur in gratia, ut nec mortaliter nec venialiter peccare possint, sicut B. Virgo; alij vero licet possint

possint peccare venialiter, non tamen mortaliter, ut Apostoli.

9. Intelliges tertiu, admittendum esse donum perseverantie, non solum pro his qui longo tempore ante mortem in gratia perseverant, sed etiam pro illis qui post acceptam gratiam, cū moriuntur; inī & pro parvulis baptizatis, ante usum rationis decentibus. Nam quod adultus post acceptam gratiam, statim occidatur, vel puer fonte baptismatis regeneratus, antequam usum rationis periret, moriatur, specialis Dei gratia est, quia est effectus specialis providentie Dei, disponens eorum mortem pro tempore quo sunt in gratia, & non sinit eos diutius vivere, ne expositi gravibus temptationibus, & subdi vertibilitati arbitrij, eam amittant, antequam moriuntur, juxta illud Sapient. 4. Kaptiꝝ est ne malitia ruitaret in intellectum ejus. Ergo ad perseverandum in gratia usque ad mortem: etiam per breve tempus, requiritur speciale Dei donum & beneficium, saltem extrinsicum, seu specialis divinae providentie dispositio, quā gratia cum morte conjugatur. Unde Augustinus de bono persev. cap. 17. Videte quā à veritate sit alienum, negare donum Dei esse perseverantiam usque in finem hujus vita, cū vita huic quando voluerit ipse det finem: quem si dat ante imminentem lapsum, facit hominem perseverare usque in finem. Sed mirabilior, & fidelibus evidentior largitas bonitatis Dei est, quod etiam parvulis, quibus obediencia non est illius etatis ut decur, datur hac gratia. Quibus verbis aperte docet dari parvulis baptizatis, ante usum rationis decentibus, donum perseverantie finalis.

10. Intelliges quartū ex Augustini testimonio supra relatis, donum perseverantie esse gratiam scip̄a efficacem, quā libero arbitrio commissa non est, ut ejus virtute sortiatur effectum; sed quā illius insinuati subveniens, ipsum indeclinabilitate & insuperabilitate agit, ut invictissime quod bonum est velit, & hoc desiderare invictissime nolit: quā non solum dat posse quod volumus, verum etiam velle quod possumus. Itud donum non omnibus justis est commune, quamvis quilibet iustus in gratia semel accepta perseverare possit, si velit, unde inanis est eorum excusatio, qui perseverantie donum se non acceperint, & idē non perseverasse, causantur, ut dñe expedit Augustinus libro de corrept. & gratia cap. 7. ubi legendus est. Itaque justis omnibus præsto est gratia sufficiens ad perseverandum, id est motioꝝ pia, & excitations voluntatis, ad orandum, ad vigilandum, ut Christiana vigilantiā, peccata vitentur, & orationibus assiduis perseverantie donum impetratur. Unde quando aliqui denegatur, id fit in peccatum alicuius præcedentis peccati, vel mortalitatis, vel saltem venialis præsterni superbia, ut docet D. Augustinus lib. 2. de peccat. meritis & remiss. cap. 17. Ut innotescat, inquit, quod latebat, & suave fiat quod non delectabat, gratia Dei est, quā hominum adjuvat voluntates, quā ut non adjuventur, in ipsi causa est, non in Deo sive damnandi prædestinationi sunt, propter iniquitatem superbia, sive contra ipsam suam superbiam indicandi, & erudiendi, si filii sunt misericordia. Nullius proinde culpa humana in Deum referas causam, vitiorum namque omnium humanorum causa superbia est. Omnibus tamen expensis, edeniendum est, ut causam primam & radicalem denegationis doni perseverantie, seu gratia efficacis ad perseverandum necessarię, faceamus, non esse aliam, quam originale peccatum, quod (ut

Pars II.

per